

Seat No. : _____

NG-118

November-2025

B.A., Sem.-V

DSC-C-GEO-352 : Geography (Geography of Soil & Agriculture)

Time : 2:00 Hours]

[Max. Marks : 50

સૂચના : જરૂર જણાય ત્યાં નકશાની કોતરેલી આકૃતિનો ઉપયોગ કરો.

1. ખેતીની ભૂગોળની વ્યાખ્યા આપી, તેના અભ્યાસના પર્યાવરણીય અને પ્રાદેશિક અભિગમો વિગતે ચર્ચો. 10

અથવા

1. ખેત જમીન ઉપયોગિતાને પ્રભાવિત કરતા પર્યાવરણીય પરિબલો સદષ્ટાંત ચર્ચો. 10

2. વિશ્વની વિવિધ ખેતી પદ્ધતિઓ જણાવી, સઘન અને વિસ્તૃત ખેતી પદ્ધતિ પર નોંધ લખો. 10

અથવા

2. ભારતના ખેત આબોહવાકીય પ્રદેશો વર્ણવો. 10

3. ભારતની ખેતીની સમસ્યાઓ ચર્ચો, ભારતમાં હરિત ક્રાંતિ પર નોંધ લખો. 10

અથવા

3. ગુજરાતના પાક પ્રદેશો વિગતે સમજાવો. 10

4. જમીન નિર્માણની પ્રક્રિયા પાર્શ્વદૃશ્ય સહિત સમજાવો. 10

અથવા

4. જમીનની સમસ્યાઓ અને તેની સુરક્ષા પર નોંધ લખો. 10

5. ગમે તે દસના જવાબ આપો :

- (1) ખેત જમીન ઉપયોગિતાનું મોડેલ કોણે આપ્યું ?
 (a) ક્રિસ્ટોલર (b) વોન થ્યુનેન (c) વિટ્લસે (d) એકપણ નહીં
- (2) વિશ્વમાં બધા જ કટિબંધોમાં ઉગાડાતો પાક કયો છે ?
 (a) કોફી (b) ઘઉં (c) કેળા (d) ડાંગર
- (3) વિશ્વમાં સૌથી વધુ બાગાયતી ખેતી કયા કટિબંધમાં થાય છે ?
 (a) શીત કટિબંધમાં (b) ઉષ્ણ કટિબંધમાં
 (c) સમશીતોષ્ણ કટિબંધમાં (d) ઉપરના બધા જ
- (4) ભારતમાં હરિયાણી ક્રાંતિના પિતા કોણ ગણાય છે ?
 (a) ડૉ. કુરિયન (b) અમર્ત્ય સેન
 (c) એમ.એસ. સ્વામીનાથન (d) નોર્મન બોરલોગ
- (5) વિકાસશીલ દેશોમાં 75% વસ્તી ખેતી આધારિત હોય છે.
 (a) સાચું (b) ખોટું
- (6) દક્ષિણ ફ્રાન્સમાં કયા પવનો ખેતીને નુકસાન કરે છે ?
 (a) લૂ (b) નોર્વેસ્ટર (c) કાલબૈશાખી (d) મીસ્ટ્રલ
- (7) ભારતમાં કેટલા ખેત આબોહવાકીય વિભાગો છે ?
 (a) 15 (b) 11 (c) 18 (d) 9
- (8) પર્યાવરણને અનુકૂળ ખેતી પદ્ધતિ એટલે ...
 (a) સ્થળ બદલતી ખેતી (b) બાગાયતી ખેતી (c) જૈવિક ખેતી (d) વિસ્તૃત ખેતી
- (9) જમીનનું આદર્શ 'pH' મૂલ્ય
 (a) 11 (b) 7 (c) 0 (d) 3
- (10) ગુજરાતના કયા જીલ્લામાં શુષ્ક ખેતી થાય છે ?
 (a) સુરત (b) ખેડા (c) વડોદરા (d) બનાસકાંઠા
- (11) જમીન નિર્માણની પ્રક્રિયાનો પ્રથમ તબક્કો એટલે
 (a) રેગોલીથ તૈયાર થવું (b) 'C' સ્તરનું નિર્માણ
 (c) જૈવિક દ્રવ્યોનું મળવું (d) એકપણ નહીં
- (12) લેટેરાઈટ જમીનો કયા કારણથી રચાય છે ?
 (a) લોએસના નિક્ષેપથી (b) ધોવાણથી
 (c) કાંપના નિક્ષેપણથી (d) એકપણ નહીં

Seat No. : _____

NG-118

November-2025

B.A., Sem.-V

DSC-C-GEO-352 : Geography (Geography of Soil & Agriculture)

Time : 2:00 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions : Use map stencil whenever required.

1. Define Agriculture Geography and discuss environmental and regional approaches to its study in detail. **10**

OR

1. Discuss environmental factors influencing agricultural land use. **10**
2. Mention various agricultural systems of the world and write note on Intensive and extensive farming. **10**

OR

2. Describe agro-climatic regions of India. **10**
3. Discuss problems of Indian agriculture and write a note on green-revolution in India. **10**

OR

3. Explain crop-regions of Gujarat in detail. **10**
4. Explain process of soil formation with soil profile. **10**

OR

4. Write a note on problems of soil and its conservation. **10**

5. Answer any **ten** :

- (1) Who gave model of agricultural land use ?
 - (a) Christolar
 - (b) Von Thunen
 - (c) Whittlesey
 - (d) None of these
- (2) Which crop is cultivated across the globe ?
 - (a) Coffee
 - (b) Wheat
 - (c) Banana
 - (d) Paddy
- (3) Which region has highest plantation farming in the world ?
 - (a) Cold region
 - (b) Tropical region
 - (c) Subtropical region
 - (d) All of above
- (4) Who is known as the father of green revolution in India ?
 - (a) Dr. Kurian
 - (b) Amartya Sen
 - (c) M.S. Swaminathan
 - (d) Norman Borlaug
- (5) In developing countries, 75% of its population depends on agriculture.
 - (a) True
 - (b) False
- (6) Which winds in Southern France damage agricultural crops ?
 - (a) Loo
 - (b) Norwester
 - (c) Kalbaishakhi
 - (d) Mistral
- (7) How many agro-climatic regions are in India ?
 - (a) 15
 - (b) 11
 - (c) 18
 - (d) 9
- (8) Agricultural practice which is favourable to environment is called
 - (a) shifting farming
 - (b) plantation farming
 - (c) organic farming
 - (d) extensive farming
- (9) Ideal 'pH' value of soil is ...
 - (a) 11
 - (b) 7
 - (c) 0
 - (d) 3
- (10) Which district in Gujarat practises dry farming ?
 - (a) Surat
 - (b) Kheda
 - (c) Vadodara
 - (d) Banaskantha
- (11) The first stage of soil formation is ...
 - (a) creation of Regolith
 - (b) formation of 'C' layer
 - (c) mixing of organic matter
 - (d) None of these
- (12) Laterite soils are formed due to
 - (a) Deposition of Loess
 - (b) Erosion
 - (c) Deposition of sediments
 - (d) None of these